

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service. On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cetigne, Montenegro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an. La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Претплата се шаље само Администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње.
Дописи се шаљу Уредништву; Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број до пет цифара из петих слова по 4 пера, гармоничног слова 6 пера; цитирају се 8 пера — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горње цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перер. — Осим напријед изнешене цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пера за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

Уредник и одговорни уредник: Вољко Милићевић

СЛУЖБЕНИ ДИО

Листа губитака

Из баталиона Чевско-Бјеличког

Рањени војници: Мато Мирков Драшковић, Мијајло Митров Вулаш, Милош Бошков Ђукановић.

Из баталиона Граховског

Рањени војници: Мато Симов Ковачевић.

Из баталиона Требјешког

Нестао без вијести војник: Никола Рогановић.

Из баталиона Мартинићско-Брајовићског

Рањени војници: Стојан П. Ераковић.

Из Митраљешког Одјељења

Рањени војници: Васил Миловић.

Умрли у болницама:

Из баталиона Љешкопољског, од рана: Андро Новаков Ђуровић.

Из Жандармеријског Кора, од болести: жандар Митар Кастратовић.

Број 10037. Из канцеларије Краљ. Министарства Војног, 13. октобра 1914. г., Цетиње.

Школске објаве

Упис ученика у Великој Државној Гимназији на Цетињу вршиће се 18., 19., 20. и 21. октобра тек. године. Послије овога рока примаће се ученици, који то задочњење довољно оправдају.

У први разред гимназије примају се они ученици, којима није мање од 10, ни више од 14 година, који су свршили четири разреда основне школе с добрим успјехом, а који уз то положи пријамни испит из вјеронауке, српског језика и рачуна. Сваки од ових ученика мора собом донијети крштеницу и свједочанство основне школе.

Пријамни испити држаће се одмах после уписа. Накнадни и поновни испити полагаће се кад то професорски збор одреди.

Број 3885. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова 4. октобра 1914. г. Цетиње.

Упис ученика у Великој Државној Гимназији у Пећи вршиће се 18., 19., 20. и 21. тек. мјесеца. Послије овога рока примаће се само ученици који то задочњење довољно оправдају.

У први разред гимназије примају се они ученици, којима није мање од 10, ни више од 14 година, који су свршили четири разреда основне школе с добрим успјехом, а који уз то положи пријемни испит из вјеронауке, српског језика и рачуна. Сваки од ових ученика мора собом донијети крштеницу и свједочанство основне школе.

Пријемни испити држаће се одмах после уписа. Накнадни и поновни испити полагаће се кад то професорски збор одреди.

Број 3867. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова 3. октобра 1914 год., Цетиње.

Упис ученика у Нижој Државној Гимназији у Подгорици вршиће се 18., 19., 20. и 21. тек. мјесеца. Послије овога рока примаће се само ученици, који то задочњење довољно оправдају.

У први разред гимназије примају се они ученици, којима није мање од 10 ни више од 14 година, који су свршили четири разреда основне школе с добрим успјехом, а који уз то положи пријемни испит из вјеронауке, српског језика и рачуна. Сваки од ових ученика мора собом донијети крштеницу и свједочанство основне школе.

Пријемни испит држаће се одмах после уписа. Накнадни и поновни испити полагаће се кад то професорски збор одреди.

Број 3867. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, од 3. октобра 1914. г. Цетиње.

У Богословско-Учитељској Школи на Цетињу редовна предавања почеће 15. овог мјесеца.

Број 3876. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова 3. октобра 1914. г., Цетиње.

Упис у Учитељској Школи у Пећи вршиће се 18., 19., 20. и 21. тек. мјесеца. Послије овога рока примаће се само ученици, који то задочњење довољно оправдају.

У први разред учитељске школе примаће се ученици који су с добрим успјехом свршили четврти разред гимназије. Сваки од ових ученика мора собом донијети крштеницу и свједочанство о свршеном четвртом разреду гимназије.

Број 3867. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова 3. октобра 1914. г., Цетиње.

НАРЕЂЕЊЕ

У смислу министарске наредбе од 27. септембра т. г. број 3768 наређује се свима учитељима-цама и учитељским заступницима, да одмах извијесте надлежно им школско надзорништво, а оно ће ово Министарство, кад је који предстао на дужност и отпочео рад у школи.

Број 3823. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова 1. октобра 1914. г. Цетиње.

ОБЗНАНА

Пошто је гимназијска зграда у Пљевљима запремљена и употребљена у војне сврхе, те је није могуће за сада ослободити, то се овим суспендије на неодређено вријеме раније министарско рјешење о отварању речене гимназије, о чему се обзнањују заинтересовани, како би дјечу на вријеме могли послати у друге наше гимназије.

Број 4127. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, 15. октобра 1914. г., Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Овдашње Енглеско Посланство примило је ово службено саопштење:

Лондон, 12. октобра. Адмиралитет јавља, да је на холандској обали један њемачки подводни брод погођен и потопљен од нашег разорача, који је том приликом мало оштећен.

Француско званично извјешће: Непријатељ је напредовао на сјеверу од Диксмида и около Лабасе. Ми смо добро напредовали на истоку од Њупорта у околини Лангемарк и у околини Армантијера и Лила.

Адмиралитет јавља, да су јуче енглески монитори и други убојни бродови нападали њемачку флоту, у вези са нападом белгиске војске. Сви њемачки напади на Њупорт су одбијени и много је штете задано непријатељу. Заробљеници причају о великим губицима њемачким.

Одговорност за садашњи рат

Букурешки Journal des Balkans пише:

Просвјешћеним народима упућен је апел од извјесног броја Нијемаца, који се скромно називају „представници науке и умјетности њемачке“. Потписници ове прокламације сматрају, не доказујући то ничим, да је рат Њемачкој наметнут, и да Нијемци поштују умјетничке споменике.

Нећемо застати код овога протеста чисто декламаторског, који

није у стању да нам пружи ни једну стварчицу за озбиљну дискусију. Ну једновременно са овим манифестом њемачки нам листови доносе дугачку анализу једнога мемоара, који је Розвелту упутио граф Апоњи, износећи му на ријешење питање на кога пада одговорност за рат.

Важно је забиљежити да се у овом документу германском позивају на право законите одбране, а граф Апоњи труди се и да га докаже, у мјесто да се задржи на обичном тврђењу, као што чине берлински научници који протестују.

Међутим, ништа боље не утврђује одговорност Аустријину, до баш сами они аргументи који су узети да докажу противно. Човјек од талента за каквог се сматра граф Апоњи, подухватио се тешког задатка, а и незахвалног, да утврди невиност Аустроугарске, и њезино право законите одбране.

Доиста излази за сваког оног ко буде непристрасно читао ова два мемоара, да је група њемачка заратила да би само предупредила потоњу опасност. Узнемирани — Аустрија аспирацијама Србијиним, а Њемачка непрекидним снивањем Француза о реваншу — Аустријанци и Нијемци нијесу хтјели очекивати да они које су они сматрали за своје непријатеље, и сувише постану снажни и тога ради су одједном и изненада напали.

Граф Апоњи сматра да Нијемци немају прохтјева за освајањем

Кад би то била истина за Њемачку, како онда да објаснимо Агадир? Како да објаснимо предлоге које је Њемачка учинила Енглеској и које је Аскит без устезања назвао инфамним? Кад би то била опет истина за Аустрију, зашто онда она није дала Италији формално увјерење да неће анектовати ни једну територију српску? И осим тога можемо се запитати, ако и није по сриједи никакав циљ за осјећањем, шта би Аустрија као побједница могла добити од Србије више од онога што јој је већ било дато и прије рата? Кад би то била истина, зашто се Аустрија заклела да ће по сваку цијену извршити ревизију букурешког мира? Можда је баш због овог посљедњег изазвала овај једини монструозни рат.

Није, дакле, тачно, као што мисли граф Апоњи, да Србија после изјаве Аустријине, према којој у ње није било никакве тежње за територијалним проширењем, није више требала да се брани као нација. Напротив извјесно је, Аустрија је хтјела уништење српског Краљевства, и уосталом гађајући Србију, она је циљала на Русију. Група германска ни за тренутак није могла сумњати да ће Русија остати равнодушна, јер није била у питању равнотежа на Балкану, већ и њезин престиж који је ваљало убити једним потегом.

Потписник мемоара претјерује са словенском опасношћу; кад би граф Апоњи имао право, он би доказао тим прије да Њемачка и Аустрија не носе одговорност за садашњи сукоб, већ да су извеле превентивни рат; зна се међутим да је Бизмарк и сам осуђивао такве ратове

који су ни више ни мање но пустиловине. Кад би ти ратови били законити, онда мали и слаби не би имали права на егзистенцију.

Да се не би посумњало у сигурност тезе графа Апоњија треба у својити, да по њемачком схватању нико нема права да ремети ни најмањи интерес њемачки.

Има донста њемачких листова који озбиљно тврде да је баш Белгија сама крива за све оно што ју је постигло.

Зар „Келнске Новине“ нијесу тврдиле да је Њемачка учинила све да уштеди Белгији ратне ужасе, да ни једнога Белгијанца не би ни глава забољела, да се само Белгијанци нијесу успротивили пролазу њемачких трупа и да је према томе белгијска влада једино крива за проливену крв на њезину земљишту и природно и за рушење Лувена!

Кад би се ова концепција успротијела, кад нико и ништа на свијету не би требало да иде нма, прот германским интересима и кад би било истина да је Белгија добила оно што је заслужила, сигурно би било да би тада одговорност за садашњи рат пала на оне, који су подигли бачену рукавицу аустро-њемачку и тада би граф Апоњи имао право.

Трагом варвара

Мародери под фирмом „културтрегера“ — Насиља која су починили Аустријанци приликом упада у Санџак и повлачења преко Дрине.

Пљевље, 2. октобра.

Већ је мјесец и по дана како је варварска војска црно-жуге монархије напустила наш крај, а још и данас свуда ћете наићи на нове трагове њихових звјерстава; још и данас наићи ћете по потоцима и јаругама на комаде људских тијела: дјете, жена и стараца.

На путу од Пријепоља до Горажда свуда се налазе гробља невиних дјете, жена и стараца. Многе српске куће у црно су завијене, многе су до темеља уништене, гдје су у пламену изгорели и укућани и њихова имања.

Од многобројних њихових насиља дознао сам за неколико, од којих се мора згрзнути и најокорелији зл ковац, а камо ли културан и хуманитаран свијет.

У Пријепољу су поубијали седамнаесторицу невиних Срба из околине, међу овима и двојицу грађана из Пљевља. Многе су од ових и живе закопали, што је утврђено при откопавању љешева.

У Бољанићу су масакрирали и уништили цијелу породицу Боровића. Остао је само један малишан сав у ранама, као свједок ових грозота. Исто тако зацрпили су и друге српске куће, поубијали све што су нашли српско.

Неки Лого, муслиман из Бољанића, наводио је солдате у српске куће да беш-часте незаштитене српске жене и девојке. Тако је петорици звјерова убијено у собу једну Српкињу дјевојку из Бољанића. Оваквих примјера обешчаштавања и масакрирања српских жена и дјевојака има доста.

У селу Поблаћу дошао је у кућу Дробњака један аустријски официр са војницима и разудзаним муслиманима. Ту је на очиглед старог оца сјекао дијелове тијела Милосаву Дробњаку, и то: најприје једну ногу, па једну руку, очи, нос и најпослије главу. Ово није могао преживјети стари отац, скочио је голим љакма на зликовце, те су и њему одрубили главу.

На Ковачу, поред самог друма, налазе се двије свјеже хумке. На крстовима исписано је: „Овдје почивају раби божји: Глишо и Божо Дачевићи, које на вјеру убише душмани. Овај им споменик подиже јадна мајка.“ Оваквих гробова има свуда поред пута. Испод Металке у селу Мостини убили су Србина ханџију.

На старој тремеџи, једноме сељаку који је изрезивао споменик својим погинулим од Шпабе, извадили су очи.

У Одркавчу е нађено у једној рупи опакажених шест љешева дечијих и пет људских.

Из Чајничца, Горажда и Фоче и околине поробили су многе виђеније Србе, неке поубијали а неке повели са собом.

У Горажди су објесили четворцу сељака и нагонили Србе ондашње да их сами вјешају.

Свуда на мостовима стављали су разоружане Србе, да би их поубијали Црногорци.

Причали су ми да су у Сокоцу провали, колико може пробити један куршум — Срба. Тако су их повезали осамнајесторицу једног за другог. Од ових су два остала жива, да причају о неописаним грозотама шванских.

Мађари војници хватили су мирне старце — Босанце и бајонетима пробадали кроз уста, добацујући им: „Бе су вам сад Краљевци Петар и Никола!“

Петро није у стању да опише све шта су сви зијерови под фирмом „културтрегера“ починили. У историји дивљака и варвара није записано оваквих примјера.

Ако ни у чему, оно у крволочним зијерствима однијеће рекорд Аустрија у историји која се буде писала. **Влад. И. С.**

Глас Хрвата

Лист „Нови Хрват“, орган Хрвата у Америци, доноси из пера својег уредника овај чланак:

Древни дин-душманин народа нашега, хрватскога колико и српскога имена, крвник земље наше, српске као и хрватске — дин душманин Нијемац напунио топ и дигао пушку на Србина, брата нашега.

Охоло германство дигло се на ноге, нас на нашем Југу смрви, да отме наше и преко наших глава продре на море, које његово није никада било.

Аустрија се дигла на Србију, да је смлати — али не само Србију, него све нас на Југу, Хрвате и Србе подједнако.

И запамтите добро:

Поубиједи ли Србију, одзвонило је и нама Хрватима мртвачко звоно!

Аустрија је била од вијека наша највећа непријатељица; гроб наше слободе, крвница наша јединица.

Сада је ево посегнула за Србијом, да и њу скучи — једину још од које се ми Хрвати добру надамо.

Дигла је Аустрија војску и послала је на Србију, а нама овамо, у слободној туђини шаље позив, да се кући повратимо, да прихватимо тамо њезине пушке, да убијемо браћу нашу, да пуцамо на Србе, који су једно те исто с нама!

Зове вас, браћо, Аустрија, да дођете копати гроб слободе браће своје, која би данас сјутра и нас ослободила.

Хоћете ли се одазвати крвничком позиву?

Немојте, браћо, млијека вам матерна!

Немојте, браћо, ако вам је свето то млијеко, које је сисао и брат ваш Србин, којег Аустрија хоће да убијате, ако вам је свет језик свој, којим и Србин говори, ако вам је света она грудa земље, која храни пепо наших ђедова, хрватских колико и српских отаца!

Аустрија вас зове и ваби.

Зашто?

Да убијате браћу!

Хоћете ли се одазвати?

Нећете! Никада — јер вам је свето материно млијеко, а ви знате да би вам оно проклето било, када бисте дигли руку на слободнога брата свога, а за корист ономе, који вашу лијепу земљу хрватску у ропству држи.

Аустрија вас зове да дођете убијати браћу, да још јачим направите окове, којим је Хрватска спутана.

Аустрија нас зове, али амерички Хрват одговара крвници својој:

— Бјежи, куго! Свето је мени материно млијеко моје, а да би на брата свога насрнуо! Србин је што и Хрват, два брата рођена! Завађени бијасмо, али се као браћа измирисмо. Бјежи, куго, окужити нас више никад нећеш!

Неће десница хрватска устати на Србина брата! Неће Хрват јунак да копа слободу брата свога, копајући тиме и своју.

Познамо те, куго, Аустрија ти је име, — бјежи! Не чујемо твога позива; до срца и душе наше допире глас Србина борца, одакле ће и нама, хрватској раји, синути златно сунце слободе златне.

Овако, браћо, овако се загрлимо сложено, братски, ако нам је свето млијеко, којим нас је задојила југословенска идеја.

За кога се бори аустријска војска

Дописник миланског „Кориера де ла Сера“ из аустријског Главног Стана, описујући аустријског војника, пита се: „За кога се бори? За кога? За отаџбину? Аустрија је заиста једина земља у којој не може бити говора о једној отаџбини; она је мјешавина отаџбине, народности и религија: Аустријанци, Мађари, Чеси, Пољаци, Талијанци, Срби, Словенци, Румуни, Рутени. Једини од њих су Мађари, који осјећају за ту отаџбину. Други иду у рат зато што се ратује и што су војници. Многи не знаду ни зашто се води рат. Нема оног полета, оног одушевљења патриотског које само ужиже пламен поезије над грубим животињством борбе. Каква веза може да сједини ове војнике, који се не воле, који у збрци десет разних језика не могу ни да се споразумију, који се одувијек страшно мрзе због расне борбе?“

Аустрија није једна народност: она је безимено друштво, не увијек солидарно. На ипак ови војници боре се добро, један боље од другог. Да ли због дисциплине? Од страха? Из мржње против непријатеља и без љубави за друга? Можда. Али над свим тим разлозима један је главни: да војници, уведени у рат пред једну војску која пуца и која хоће да убије, приморани су да реагирају; у њима се пороци инстинкт самоодбране, и послјије у заједничкој опасности, нека врста општега братства“.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Почаст погинулом Французу.

Јуче је сва наша пријестоница, колико је могла у оваким тешким приликама, указала особиту пажњу једном погинулом француском војнику. Захвално грађанство црногорске пријестонице похитало је у великом броју да при испраћају посмртних остатака погинулога ода потоњу почаст његовој успомени и признање његовом јуначком пожртвовању. Французи, наша браћа по оружју, боре се на висовима Ловћена заједно с нама за исту узвишену сврху. Потоњих дана и њихова племенита крв обилиа је ловћенске литице. Црна Гора ће у души својој за то вазда бити благодарна великој француској нацији, вјековној бранитељици човјечанских права. На погребу француског артиљеристе Луја Рифара, који је јуче сахрањен на Цетињу, били су, поред многобројног грађанства, заступљени сви наши први кругови. На пратњи је заступао Његово Величанство Краља командир г. Р. Љумовић из Војне Куће. Присуствовао је заступник Министра Војног г. Р. Поповић са повећим бројем наших ве-

ликодостојника. Присутни су били г. г. посланици Француске, Енглеске, Србије и Италије, г. г. француски и српски официри. Опијело је извршио у католичкој цркви о. Н. Аштић. Француски посланик г. Деларош Верне у лијепом говору захвалио је Њ. В. Краљу на милостивој пажњи, а г. командант Ру г. Министру Војном и пријестоничком грађанству на указаном пијетету. За вријеме пролаза пратње кроз улице и опијела све док тилејо погинулог војника није било спуштено у гроб, све су јавне радње, у знак поштовања, биле затворене.

Бог да прости душу племенитог француског војника!

Балканска Царица у Петрограду. У Александровском Позоришту у Петрограду отпочеле су пробае за „Балканску Царицу“, која ће се изнијети на позорницу у току овога мјесеца.

ТЕЛЕГРАМИ

Рим, 12. октобра. Албански министар Муфит беј телеграфски је изјавио захвалност талијанској штампи на пажњи, коју она указује несрећној Албанији, напомињући у једно, да преко 100.000 муслимана у јужним крајевима сноси највећу биједу у овим данима: епидемија влада по свуда. Муфит беј тражи да се поштују рјешава Лондонске Конференције. — Нар. извјештај.

Рим, 12. октобра. Италијански званични кругови признају да се неколико талијанских ратних бродова налазе у Валони, али с тим задатком да очувају Албанију било од садашњих било од будућих повода. — Нар. извјештај.

Лисабон, 12. октобра. Изгледа, да је Министарски Савјет одобрио план за мобилизацију у Португалској. Војска ће ући у акцију половином децембра. Неки португалски официри отпутовали су у Лондон ради споразума с енглеским главним штабом.

Генерал Делтан де Кастро управљаће с експедицијом од 96 топова, 4 пука пјешадије, 2 бригаде кавалерије. Организује се такођер и резерва од 40.000 људи. Португалски парламенат биће ускоро сазван, да му се прочита званични позив Енглеске, којим се позива Португалија на основу ранијег споразума да ступи у акцију. — Нар. извјештај.

Берлин, 12. октобра. Њемачка команда тврди да су Нијемци имали успјеха на обалама Изера и да напредују у околини Лила, а да су на страни Русије сви руски напади одбијени. (Нар. извјештај).

Лондон, 12. октобра. „Тајмс“ јавља, да Нијемци чине последње напоре не би ли сломили савезничке линије. Судећи по разним симптомима изгледа, да Нијемци прелазе на цијелом фронту у офанзиву. (Нар. извјештај).

Рим, 12. октобра. Аустријанци тврде да су однијели побједу над српским и црногорским трупима близу Рогатице, да су их разбили (!) и принудили на хитно повлачење. (Нар. извјештај).

Рим, 13. октобра. Њемачке трупе, које су пријешле Изер између двије вароши, нијесу у стању да пођу напред. У биткама ових потоњих дана непријатељ је имао жестоких губитака.

На југу од Пшемисла у једној борби пушчањом трупе аустро-њемачке су изгубиле масу заробљеника и топова. На југу од Солца Руси су пријешли преко ријеке Висле. Руси су на бајонет отели Скерневице, Равку и Ловиц.

Упорни бојеви који се воде на југу од Пшемисла повољни су по

Русе. Аустријска колона која је долазила из Долине разбијена је и разстурена. (Нар. извјештај).

Париз, 13. окт. Жестоки напади Нијемаца на југу и западу од Лила били су одбијени. Савезници су пошли напријед на сјеверу и западу од Соасона и близо Краона. У Вевру наша тешка артиљерија држи пут, који је био једна од главних комуникационих линија Нијемаца са С. Михелом. Један цио пук њемачке пјешадије био је уништен у шуми на сјеверу од Шалела у Аргони. Врло жестока битка води се између Ђупора Лиса. Нијемци су пријешли канал код Диксмида.

Петроград, 13. окт. Руси су заузели Ловиц, Скерневице и Равку пошто су потукли њемачку гарду која је покушавала да се заустави на обалама ријеке Равке, Скерневице и Рика. Аустријанци, који су се заједно са Нијемцима повлачили пут Радома, добили су изненада појачање и очажно се одупиру у пределима шумовитим и валовитим. Бој се води на Сану и на југу од Пшемисла. Покушај аустријски да заобиђе наше лијево крило на југу од Пшемисла пропао је и Аустријанци су имали страховитих губитака.

Лондон, 13. окт. Енглески ратни брод „Бадгер“ потопио је једну подморску њемачку лађу.

Њемачки војни писци признају, да су садашње њемачке наде далеко од сјајности. Финансијски и економски положај у Њемачкој сваким даном постаје озбиљнији, док у Енглеској рат није нимало узнемирио општи ток ствари. Пловидбена трговина у Француској смањила се на два од сто. Један њемачки финансиста рачуна да је Њемачка за прва два мјесеца рата потрошила три милијарде сто седмдесет пет милиона, а штете је било у економији осим тога на 8 милијарда и 750 милиона.

Аустријски Лојд је отпустио велики број својих службеника и спрема се да прекине рад.

У Италији је учинило изванредан утисак ријешење Рускога Цара, да се сви аустријски заробљеници, родом Италијани, пошљу у Италију. Цар признаје Трентино и Тријест као италијанско земљиште. Влада италијанска прсучава понуду Цареву о повраћају заробљеника с обзиром на неутралност Италије.

Влада француска ће се убрзо повратити у Париз.

Званично Француско саопштење од 13. т. м. вели: У току 12. т. м. фронт савезника се одржао на цијелој линији Ђупор—Диксминд.

Рим, 14. октобра. У једној шуми на сјеверу Шалед-а у Аргони савезничка војска потпуно је уништила један њемачки пук. — Руси су однијели неколико побједа над њемачком војском код Рука и Килка у близини Радома заробивши много војника и отевши им много митраљеза с нападом на бајонет. — Руси су заузели вароши Ловиц, Скерневиц и Права.

Нијемци су напустили Лођ. Аустријска војска, која је хтјела да заобиђе лијево крило руско код Пшемисла, није у томе успјела но је имала огромне губитке. Једна аустријска колона, која је бранила прелаз преко Карпата близу вароши Долина, била је разбијена од руских трупа.

Турске трупе у Једрени побуниле су се против њемачких официра; много је рањеника пренесено у Цариград.

Овдашњи листови доносе вијест да су Талијани заузели залив валонски са својом ескадром. — (Нар. извјештај).